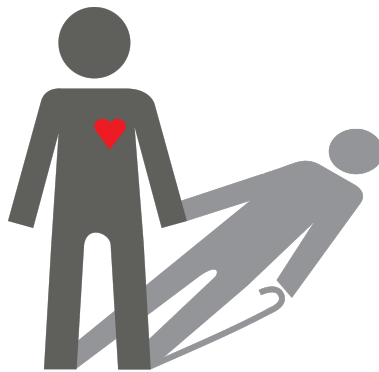

INFORMACJE O PROBLEMIE PRZEMOCY WOBEC OSÓB STARSZYCH SCHOROWANYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH

poMOC, a nie przeMOC!

przeciwdziałanie przemocy w rodzinie wobec osób starszych schorowanych i niepełnosprawnych

więcej informacji [tutaj](#)

1/3 OSÓB STARSZYCH
DOŚWIADCZAJĄCYCH PRZEMOCY
ZAPRZECZA JEJ ISTNIENIU.

**PRZERWIJ
MILCZENIE**

PRZEMOC BOLI NIEZALEŻNIE OD WIEKU

Jeśli doświadczasz, bądź jesteś świadkiem:

- Przemocy fizycznej - bicie, popychanie, karmienie z użyciem siły, stosowanie środków uspokajających,
- Przemocy psychicznej - krzyki, obelgi i groźby, upokarzanie, zastraszanie,
- Przemocy seksualnej - zmuszanie do niechcianych zachowań seksualnych, obnażanie się, gwałt, molestowanie,
- Zaniedbywania - nie dostarczanie jedzenia, odzieży, opieki, nie podawanie leków,
- Przemocy ekonomicznej - odbieranie renty / emerytury, zmuszanie do zaciągania kredytów, sprzedawanie mienia bez zgody.

NIE skrywaj cierpienia! Powiadom instytucje:

- Policja 997 lub 112
- Prokuratura
- Sąd Rodzinny
- Ośrodek Pomocy Społecznej
- Niebieska linia: 801 120 002
niebieskalinia@niebieskalinia.info

Możesz zrobić to anonimowo – telefonicznie lub pisemnie.

POLICJA
Komenda Wojewódzka
Policji w Białymstoku

Ulotka zrealizowana na rzecz działania „poMOC - a nie przeMOC” w ramach programu „Bezpieczny senior”

CO TO JEST PRZEMOC W RODZINIE?

Przemoc w rodzinie nie jest powiązana ze statusem społecznym, czy materialnym rodzin, może zdarzyć się w każdym środowisku.

Przemoc wobec osób starszych jest problemem uniwersalnym. Badania pokazują, że występuje ona zarówno w krajach rozwiniętych, jak i rozwijających się. 1/3 osób starszych doświadczających przemocy zaprzecza jej istnieniu.

Pracownicy służby zdrowia pierwszego kontaktu odgrywają zasadniczą rolę w reagowaniu na przemoc wobec osób starszych - choć, paradoksalnie, to oni często nie rozpoznają tych przypadków.

Przemoc w rodzinie to:

- jednorazowe albo powtarzające się
- umyślne działanie lub zaniechanie
- naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność w tym seksualną,
- powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym,
- a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Źródło: Ustawa z dnia z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Formy przemocy wobec osób starszych schorowanych i niepełnosprawnych:

- **Przemoc fizyczna** - popychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, duszenie, bicie, wykręcanie rąk, rzucanie w kogoś przedmiotami, karmienie z użyciem siły, stosowanie środków uspokajających, itp.
- **Przemoc psychiczna** - ośmieszanie, wyśmiewanie, krzyki, obelgi i groźby, zastraszanie umieszczeniem w „domu starców”, wmawianie choroby psychicznej, stała krytyka, narzucanie własnych poglądów, kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami, domaganie się posłuszeństwa, wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie itp.
- **Przemoc ekonomiczna** - odbieranie renty/emerytury, zmuszanie do zaciągania kredytów, sprzedawanie mienia bez zgody, przywłaszczenie mienia, zmuszanie do przepisania majątku, spadku, zmiany testamentu itp.
- **Przemoc seksualna** - zmuszanie do obcowania płciowego lub niechcianych zachowań seksualnych, obnażanie się, gwałt, molestowanie, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, krytyka zachowań seksualnych, itp.
- **Zaniedbanie** - **nie dostarczanie jedzenia/ odzieży/opieki, pozostawianie bez opieki**, nieudzielanie koniecznej pomocy, ograniczanie snu i pożywienia, nie zaspakajanie podstawowych potrzeb itp.

Poszczególne formy wzajemnie się przenikają, Czasami jedno zachowanie trudno zakwalifikować tylko do jednej kategorii. Mogą występować tylko niektóre z wymienionych form, lub tylko niektóre zachowania, często brak jest śladów przemocy, co nie świadczy, iż przemocy nie ma. Każda forma stosowania przemocy jest zabroniona przez polskie prawo!

Często krzywdzeni nie zgłaszają takich faktów, ponieważ są przekonani o bezskuteczności ścigania, obawiają się odwetu. Ofiary nadużyć boją się też umieszczenia w domach opieki, wstydzą się postępowania swoich oprawców, jeśli są oni członkami rodziny oraz brakuje im wewnętrznej, psychicznej determinacji, by zgłosić incydent np. na Policję.

Osoby spoza rodziny czy bezpośredniego sąsiedztwa mogą nie wiedzieć o dokonanych aktach przemocy, a sami pokrzywdzeni nie zgłaszają tego zarówno z powodu ograniczonych kontaktów i słabej mobilności, jak i strachu przed zmianą warunków życia (np. umieszczenie w domu pomocy społecznej). Osoby starsze, niepełnosprawne i schorowane są grupą szczególnego ryzyka, z uwagi na zależność od swoich opiekunów - osób wspólnie zamieszkujących.

Ofiary nadużyć boją się umieszczenia w tzw. „domach starców”, wstydzą się postępowania swoich oprawców, jeśli są oni członkami rodziny oraz brakuje im wewnętrznej, psychicznej determinacji, by zgłosić incydent np. na Policję. Osoby, które doznają przemocy od synów czy córek, często nie mówią o tym, bo uważają, że to ich porażka wychowawcza, wstydzą się tego. „Łatwiej przyznać się do przemocy ze strony męża czy żony niż do przemocy od tych, których się urodziło i wychowało”. Sytuacja krzywdzonej osoby starszej jest bardzo trudna, wielowątkowa. Bardzo często dodatkowo komplikuje ją zależność materialna, mieszkaniowa i emocjonalna.

W tej kategorii ciemna liczba przypadków przemocy wobec seniorów jest szczególnie trudna do ujawnienia z uwagi na fakt, iż osoby starsze często przebywają pod opieką osób, które je krzywdzą a fakty te są skrzętnie ukrywane przez członków rodziny. O większości przypadków przemocy, której ofiarami w swoich domach są osoby starsze, schorowane i zależne od innych członków rodziny, możemy nigdy się nie dowiedzieć. Nie ujawnimy przypadków przemocy, jeśli nie będziemy posiadali wiedzy i umiejętności dostrzegania, identyfikowania sygnałów świadczących o przemocy, jeśli będziemy dawać przyzwolenie ogólnej aprobacie za zachowania przekraczające normy współżycia społecznego.

Jeśli doświadczasz, bądź jesteś świadkiem przemocy

NIE skrywaj cierpienia! Powiadom instytucję:

(możesz rozbić to anonimowo - telefonicznie lub pisemnie)

Policję 997 lub 112

Prokuraturę

Sąd Rodzinny

Opiekę społeczną

Niebieska linia: 801 120 002 niebieskalinia@niebieskalinia.info

Telefon Zaufania dla ludzi starszych **Stowarzyszenia „mali bracia Ubogich”**: **22 635 09 54**

przydatne linki:

[Telefon zaufania dla osób starszych](#)

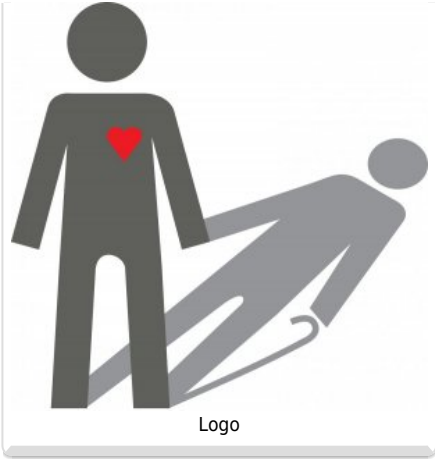
[Niebieska Linia](#)

[Program „poMOC, a nie przeMOC!”](#)

[Lekarzu reaguj na przemoc](#)

[Pomóż się odnaleźć - kampania](#)

PLIKI DO POBRANIA

---

ulotka
606.23 KB